

sunk. Ha lelkipásztorokban, tanítóknak és presbiterekben több lesz a felelősségérzet. Ha a gyülekezet hűségesebben hallgat a pástörök és felelős vezetők szavára. Ha elmúlik az ezeréves magyar átok: a pártoskodás és viszálykodás ördögi lelke. Ha az Isten Lelke a „szentek egyességében“ „egy akaratra“ vezet bennünket...

*

Régi bölcs megállapítás az, hogy a Biblia egyes tételeit maga a Biblia magyarázza meg a legjobban. Ime bizonyosság erre mostani alapigénk, melynek magyarázó és bekoronázó részét itt olvasuk a Jelenések könyve legelső lapján. (Jel. I: 12—20.) — János evangélista, az agg próféta, Patmosz szigetén, csodálatos lelki látással úgy látja Jézust, mint égi főpapot, aki az égi oltár körül forgolódik. Talpig érő hófehér ruhában, derekán széles aranyövvel s kezében gyertyatartó, amelyben azonban nem földi láng lobog, hanem hét csillag ég: a hét kisázsiai gyülekezet jelképe.

És ez nem ábrándkép volt. János, amíg mint ifjú tanítvány, a Jézus oldalán élt, napról-napra úgy látta Őt, a legodaadóbb munkában, tehát felövezve s meggyújtott szövétnekekkel.

Testvéreim, lépünk Jézusunk nyomdokába s velünk együtt lépjenek ugyanoda felszabadult testvéreink... Valósítsuk meg a fennkölt krisztusi programot: Isten Országá s a földi haza szolgálatában, legyen, óh legyen mindnyájunk dereka felövezve s legyen mindnyájunk szövétneke meggyújtva.

Tenmagad övezd fel, Jézusunk! Tenmagad gyujtsd meg egyenkint szövétneket: egy boldogabb kor hajnalesillagát. Ámen.

Uray Sándor.

Az igazi advent

Lectio: 130. zsoltár. Textus: Zak. 9: 9.

Háborúban járt katonák mesélik, hogy a szent estén karácsonyfát gyújtottak a lövészároknak, nem robbant a bomba, hallgattak az ágyúk, puszkagolyó heiyett szivarral kínálgatták egymást a szembenálló katonák, — másnap azután éppen úgy ment tovább az öldöklés, mintha soha sem lett volna karácsony a földön. Hány embernek a lelki képe ez?! Minden karácsonyi lelkesedésünk és hangulatunk csak szalmaláng, mely a karácsonyfa gyertyáival együtt kilobban és csak egy év múlva világol fel újra a szívünkben. Mi ennek az oka? Azt hiszem az, hogy nem jól készülünk a karácsonyra, nem használjuk fel eléggé az adventi várakozás idejét. Mit jelent hát az advent? „Imé jó néked a te királyod!“ Szó szerint ezt jelenti az igazi advent. Aszerint, hogy e mondatban melyik szót hangsúlyozzuk, három különböző megvilágításban tárgyalhatjuk ezt az igét.

I.

Hangsúlyozzuk ki először e mondat állítmányát: *Jön* a te királyod. Ebben benne van az egész isteni kegyelem. Imé Isten nem azt várja, hogy mi menjünk feléje, hanem Ő jön felénk. Két ember, aki haragszik egymásra, rendszerint azért nem tud kibékülni, mert egyik sem akarja elkezdni a békülést, egyik sem akarja megtenni az első lépést. Az ember és Isten is két ilyen nagy haragos, akik

között még a paradicsomi első bűneset óta öröklődik nemzetségről nemzetségre a harag, és a kibékülést még az is nehezíti, hogy a makacs ember nemcsak nem akarja, de ha akarná sem tudja kezdeni a közeledést. Ez a harag az ember szemszögéből tekintve: örök harag. A közeledés tehát csak Isten oldaláról indulhat el. — Ezért olyan drága és boldogító számunkra az adventi evangélium, amely ezt hirdeti: Jön néked a te királyod.

A legtöbb ember hite azért szenved hajótörést, mert önmaga akarja magát feltornászni az Isten közelébe. Az ember bizalma akkor szokott megrendülni Istenben, amikor minden erőfeszítése ellenére is elrejtőzik előle az Isten és nem mutatja meg neki magát. Nem akarunk tudni arról a nagy igazságról, hogy mi emberek sohasem kezdhethjük el a közeledést Isten felé. Hiába a legnagyobb erőfeszítés, a legjobb akarat, a legvéresebb küzdelem, a legnagyobb tudomány: az ember egyetlen lépést sem tehet Isten felé. Ezért az adventi üzenet nem azt mondja, hogy menj oda Jézushoz, hanem: Jön Jézus hozzád! Luther Márton szerzetes korában valószínűleg beleőrült az eredménytelen Isten-keresésbe, míg egyszer a Szent Írás tanulmányozása során rájött arra a felséges igazságra, hogy az Isten keresi őt. Sohasem az ember találja meg az Istent, hanem mindenkor Isten találja meg az embert. A Jézussal való találkozás nem azt jelenti, hogy megragadtam Jézust, hanem azt, hogy Jézus ragadott meg engem. Az advent tehát nem azt jelenti, hogy mi megyünk Jézus felé, hanem azt, hogy Jézus jön felénk. Ha nem akarjuk Őt elkerülni, ha találkozni akarunk Vele: engedjük, hogy megtaláljon bennünket, hogy elérkezzék hozzánk. Imádkozva, bibliánk fölé hajolva várjuk tehát, óhajtsuk, reméljük és higgyük, hogy *jön* felénk a mi Királyunk.

II.

Hangsúlyozzuk ki másodszer a mondat alanyát: a te *Királyod* jön néked!

Tehát nem a karácsony jön feléd, nem a karácsony múltó hangulata, nem ámuló gyermekarcok gyertyafényes örömmámora, nem az ünnepnapok békéje és csendessége, nem is a kedvesen ajánló kis Jézus, hanem az Úr Jézus Krisztus, ahogy az ige mondja: Király. — A legtöbb ember nagyon szépen megférne Jézussal, csak ne lépne fel azzal az igénnyel, hogy Úr és Király akar lenni az élete fölött. Szívesen hallgatnak az emberek arról a Jézusról, aki 2.000 évvel ezelőtt olyan szépen tanított, hogy még ma is megcsodálhatja a legműveltebb ember is. Tudósok tanulmányokat írnak azokról a magasztos elvekről, melyek az emberi társadalom szociális újjászületését készíthetik elő. Nagy gondolkodók Jézusban találják meg az ideális ember mintaképét. Komoly vallásos lelkek is legtöbbször csak a csodatévő Jézust és a jó Pásztort keresik és látják Jézusban. Mindnyájan idegenkednek azonban attól, hogy elismerjék Őt Uruknak és Királyuknak. — Mi, mai keresztyének sokszor elfilozófáltuk, agyonprédikáltuk, elszellemiesítettük Jézust és így akaratlanul is megfosztottuk Őt királyi trónjától, azaz csak beszéltünk róla, de azt már nem engedjük, hogy királyi hatalommal uralkodjék fölöttünk. Nem a krisztusi tanok és eszmék, nem a Krisztus csodái, sőt még csak nem is az élete példája az, ami meg-

váltja ezt a világot, hanem maga Jézus Krisztus, az Ő személye. Isten országa ott valósul meg, ahol emberi leikek alávetik magukat neki és elfogadják Őt Uruknek.

Miden bajunk gyökere ott van tehát, hogy nem szívesen túrunk magunk felett olyan valakit, aki parancsol nekünk, aki király módra uralkodik rajtunk, akinek szolgálni tartozunk. Képzeljük el azonban, hogy volna egy embercsoport, amelyik férfias komolysággal elismerné maga fölött Krisztus királyságát és mindenben engedelmes lenne neki: nem nőne-e ki ott a földből egy darab Isten-országa? Képzeljük el, hogy a parlamenti, vagy a községi bizottsági üléseken az elnöki széket a láthatatlan Krisztus számára tartanák fönn és a határozatokhoz az Ő szentesítését kérnék: nem ez volna-e az igazi keresztyénség? — Testvéreim, én akkor ismertem meg igazán Krisztust, amikor elkezdtem engedelmeskedni Neki. Krisztust csak az ismerheti igazán, aki mint Királyt látja Őt maga fölött és aki kész arra, hogy engedelmeskedjék Neki. Ebben az adventi szent várakozásban várjad Őt nemcsak hittel és és reménységgel, hanem alázatosan, szolgálatkészen, várjad a parancsolódat, az Uradat, mint alattvaló a Királyt, mert ímé a te *Királyod* jön néked.

III.

Végül hangsúlyozzuk ki azt, hogy kiért történik Krisztusnak ez a jövetele: Imé *néked* jön a *te* királyod.

Mindnyájunkban megvan az a nagy önzetlenség, hogy Krisztus királyságát mindenáron másokra, nem pedig magunkra akarjuk vonatkoztatni. Csodálatos dolog, hogy az élet minden területén önzők vagyunk, csak a vallásos élet terén válunk hirtelen ilyen önzetlenekké. Figyeljük meg magunkat: ha egy csoportképet nézünk, melyen mi magunk is rajta vagyunk, nem az-e az első, hogy megkeressük rajta magunkat. És ha a Bibliát vesszük kezünkbe, sehogy sem akarunk önmagunkra ismerni. Amikor leírásokat olvasok benne különböző bűnökről, sehogy sem tudom magamra vonatkoztatni. Minden bűnre találok példát az ismerőseim között, sőt elismerem, hogy vannak olyan nagy bűnösök is, akikre méltán haragudhatik az Isten, én azonban mindezekről távol állok. Így vagyunk a Krisztus királyságával is. Boldogan elismerjük Krisztusnak azt az igényét, hogy király akar lenni a népek fölött. Szívvel kívánjuk, hogy bár Ő lenne Úr a harctereken, a parlamentekben, a szomszédunkban, azt azonban sehogy sem akarom elismerni, hogy nekem volna legnagyobb szükségem arra, hogy Jézus uralkodjék fölöttem. Azért nem ismeri nagyon sok ember személyes megtapasztalásból Krisztust, mert nem engedte maga fölött úrrá és királlyá válni.

Az adventi üzenet azt jelenti, hogy *néked* jön a *te* királyod. Jézus sohasem akart tömegeket a hatalma alá vetni, hanem mindig egyenkint akarta meghódítani a szíveket. Krisztus ma sem az államok alkotmányát akarja megváltoztatni, nem a városok és országok adminisztrációját akarja megreformálni, nem a véres háborúkat akarja megszüntetni, nem a szomszédom becsületét vagy családi békéjét akarja helyreállítani, nem a másik embernek jön az ő királya, hanem *néked* jön a *te* királyod és *nékem* jön az *én* királyom.

Ha azt akarod, hogy adventi várakozásod egyszer boldog találkozássá váljék, úgy várjad Jézust, mint a te Királyodat. Hidd el, hogy hatalmasabb Ő a te bűneidnél is, Úr Ő a te szenvedélyeid fölött is, Ő irányítja a te sorsodat is, kezében tartja gyötrelmeidet, szomorúságodat, életedet is. — Hogyan történik ennek az elfogadása? Mindössze egy kis hangsúlyeltolódás által. A hangsúlyt önmagamról Jézusra viszem át, azaz elhatározom, hogy ezentúl a számomra mindenben fontosabb Jézus, mint önmagam és a magam érdeke.

Az adventi üzenet újra felcsendül előttünk: Imhol jó néked a te Királyod. Amikor először jött, nem volt hely számára a vendégfogadó háznál. Míg a földön járt, nem volt fejét hová lehajtania. Azóta is százszor és ezerszer hirdette már eljövetelét és százan és ezren zárják be előtte ajtóikat. Mit ér az, ha 1940-edszer csendül is fel az adventi üzenet, ha senki sem várja a Királyt. Isten különös kegyelme az, hogy még mindig nem unta meg, még mindig újra reánk bocsátja az adventi idő drága alkalmát. Vizsgáld meg magad Testvérem, van-e hely nálad Jézus számára. Hogy igazi lelki karácsonyod lehessen, immár tőled függ, — Isten mindent megtett érte: Imé jön néked a te Királyod.

Joó Sándor.

Belső megerősödést!

Efézus 3: 16.

401124

Az elmúlt napokban, de még most is boldogan hajolunk a térkép fölé és Isten iránti hálával szemléljük, olvassuk, hogy az erdélyi részek visszatérésével mennyiben erősödtünk meg. Különféle kimutatásokat olvashatunk, hogy mennyit nyertünk területben, hány magyarral szaporodtunk, mennyivel lettünk többen mi, magyar reformátusok, mennyivel lettünk gazdagabbak természeti, ásványi kincsekben. Olvastuk mindezeknek összefoglalásaképen, hogy Magyarország ezzel a gyarapodással erős középállammá erősödött.

Országunk vezetőinek most az a törekvése, mindnyájunknak is az a vágya, hogy belsőleg is megerősödjék országunk. Ki van adva a jelszó: Erős Magyarországot! Vezetőink el is követnek minden emberi erővel elérhető, hogy népünk belső erejét növeljék. Különféle szociális törvényeket hoznak, anyagilag, gazdaságilag akarják erősíteni fajunkat, egymásután hozzák a családvédelmi, gyermekvédelmi törvényeket, anyagi kedvezményekben részesítik a nagy családokat, évenkénti ünnepélyeken kitüntetik a sokgyermekes anyákat, emelni akarják népünk általános életszínvonalát, testileg, szellemileg erősebbé akarják tenni a magyart. Minden dícséretet megérdemel ez az igyekezet, minden biztonnal hatalmas eredménye is lesz ennek népünk megerősödése érdekében. Azonban ezek a törvények igazán naggyá, igazán erőssé sohasem fogják tudni tenni országunkat, bármilyen jó szándék vezérelje is azokat, bármilyen tiszták és bármilyen erősek legyenek is azok. Mert ezek a törvények az ember külső, testi életére vonatkoznak, anyagi helyzetét, testi erejét, világi műveltségét akarják fokozni és minden életnek forrását: az emberi szívet, nem tudják megújítani.

Szent Igénk pedig arra hív fel bennünket, hogy a belső emberben erősödjünk meg hatalmasan. Ez pedig csak a Szent Lélek által lehetséges. Minden külső törvény, a Szent Lélek szívet átformáló ereje nélkül, csak részletmegoldás. Egyedül a Szentlélek ké-